

РЕШЕНИЕ

№ 130

гр. Ямбол, 01.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ЯМБОЛ, IV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Калина Г. Пейчева

при участието на секретаря Ц. Х. Г.
в присъствието на прокурора Ж. П. И.
като разгледа докладваното от Калина Г. Пейчева Гражданско дело № 20222300100375 по описа за 2022 година

Производството по делото е по реда на чл.336 и сл. от ГПК.

Образувано е по постъпила в ЯОС искова молба от С. Й. Д. от гр.*****, ул.*****№***, обл.*****, чрез адв.Д. Н. Д. от АК-*****, с посочен с.а., срещу И. З. Д. от гр.*****, ул.*****№*** - нейна дъщеря, с искане съдът да постанови решение, с което да постави ответницата под пълно запрещение. Твърди се, че ответницата е с призната 95 % инвалидност с чужда помощ, общо заболяване, пожизнено, с водеща диагноза „Спастичена церебрална парализа". Състоянието ѝ е тежко, изостава във физическо и психомоторно развитие, не е проходила и не е проговорила. Липсват активни движения в четирите крайника, не може да ходи и да се самообслужва, изостава тежко в нервно-психично развитие, страда от слабоумие и е в невъзможност да се грижи за своите работи. Искане се ответницата И. З. Д. да бъде поставена под пълно запрещение.

В срока за отговор, такъв не е постъпил.

В с.з. искът се поддържа от ищцата и процесуалния ѝ представител - адв.Д..

В с.з. ответницата се явява, носена на ръце от майка ѝ.

ЯОП дава становище, че с оглед събраните по делото доказателства исковата молба се явява основателна и следва да бъде уважена като се постави под пълно запрещение И. З. Д..

След като придоби непосредствено впечатление за състоянието на ответницата и извърши съвкупна преценка на събраните по делото писмени и гласни доказателства, ЯОС прие за установено от фактическа страна следното:

Ищцата С. Й. Д. е майка на ответницата И. З. Д., видно от заверен препис от Удостоверение за раждане от *****г. на И. З. Д., родена на *****в гр.*****. Ищцата е от кръга на лицата, които съгласно чл.336, ал.1 от ГПК могат да искат започване на производство за поставяне под запрещение на ответницата. От представеното решение № 44/27.06.2007г. по гр.д.№ 237/2006 г. по описа на ЕРС се установява, че бракът между родителите на ответницата е прекратен като дълбоко и непоправимо разстроен при условията на чл.99, ал.3 от СК, без съдът да се произнася по въпроса за вината, упражняването на родителските права върху роденото от брака дете И. З. Д. се предоставят на майката С. Й. Д., а бащата да заплаща месечна издръжка 70 лв.

Видно от експертно решение на ТЕЛК № ***** на ТЕЛК при МБАЛ"Св.Пантелеймон"АД-гр.Ямбол от 06.06.2022г., ответницата страда от спастична церебрална парализа, ДЦП в тежка степен с тежка спастична квадрипареза, инвалид със 100% ТНР с чужда помощ. Инвалидизирана е от 2004 г., родена с ДЦП с тежко засягане на четирите крайника и тежко психическо изоставане. Не се движи и не говори. От 1-годишна възраст получава пристъпи с краткотрайно изключване на съзнанието и отпускане на тялото. Въпреки провежданото антиепилептично лечение продължава да получава пристъпи ежемесечно. Спастично повишен мускулен тонус в четирите крайника, словесен контакт е невъзможен. Походка и самообслужване - невъзможни самостоятелно.

Съдът, в изпълнение на чл.337, ал.1 от ГПК, извърши личен разпит на ответницата И. З. Д.. Съдът констатира състоянието, в което се намира ответницата в ръцете на майка си, свита, изглежда като малко дете, не говори, няма никакъв контакт с нея.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Предявеният иск е с правно основание чл.5 ЗЛС във връзка с чл.336 и сл. ГПК.

Предявеният иск е допустим. Съгласно разпоредбата на чл.336 от ГПК, с молба от близките роднини, от прокурора и от всеки, които има правен интерес от това, може да бъде поискано поставянето на едно лице под пълно или ограничено запрещение. Ищцата като родител на ответницата е от кръга на лицата, които могат да искат започване на производство за поставянето му под запрещение, съгласно чл.336, ал.1 от ГПК.

Съгласно нормата на чл.5, ал.1 от ЗЛС, непълнолетните и пълнолетните, които поради слабоумие или душевна болест не могат да се грижат за своите работи, се поставят под пълно запрещение. В Решение № 12 от 17.07.2014г. по конституционно дело № 10 от 2014г. е прието, че недееспособността по чл.5 от ЗЛС следва да бъде разбрана като състояние, което единствено трябва да осигури недопускането на такива правни действия, които могат да накърнят интересите на поставения под запрещение или на трети лица, или на обществото. Предмет на иска по чл.5 от ЗЛС за поставянето на едно лице под запрещение е неговата дееспособност, а основанието е наличието на душевна болест или слабоумие, и невъзможността на страдащия от такава болест да се грижи за своите работи. Двете изисквания следва да са налице кумулативно, за да се постанови ограничаване на дееспособността или обявяване на пълната му недееспособност. В конкретния случай по делото е безспорно установено, че ответницата е пълнолетна и страда от спастична церебрална парализа, ДЦП в тежка степен с тежка спастична квадрипареза, инвалид със 100% ТНР с чужда помощ, инвалидизирана от 2004 г., родена с ДЦП с тежко засягане на четирите крайника и тежко психическо изоставане. Не се движи и не говори. Второто необходимо условие, наред с наличието на слабоумие, е лицето да не може да се грижи за своите работи – правният критерий, преценката за който се прави от съда. За да може да се грижи за своите работи, лицето следва да разбира предписанията на правните норми и да съобразява поведението си с тях, да се ориентира в социалната среда и да може да ръководи постъпките си, като преценява последиците от тях. Не е достатъчно лицето да страда от слабоумие или душевна болест, за да бъде

поставено под запрещение. Необходимо е с оглед конкретното му поведение да се прецени дали то може да се грижи за своите работи. От събраните по делото доказателства и личните впечатления на съда от ответницата, се установи, че И. З. Д. не може сама да се грижи за себе си и делата си. Тя се нуждае от непрекъснати грижи и подкрепа и досега е получавала такава от майка си, при която живее. В резултат на заболяването ДЦП - тежка степен, очевидно е увредена и емоционално-волевата и интелектуалната сфера на личността - ответницата не показва никаква ориентация за собствена личност, за време, за място. В този смисъл тя обективно не може и не е в състояние да се грижи за себе си, за правата и интересите си и да ги защитава. С оглед на всичко изложено, ЯОС намира, че са налице условията на закона за поставяне на ответницата под пълно запрещение - налице са медицинският критерий и юридическият критерий. Съдът намира, че ответницата не е в състояние да се грижи за своите работи и да защитава своите интереси.

Предвид изложеното, на основание чл.338, ал.1 вр. с чл.336 от ГПК, вр с чл.5, ал.1 от ЗЛС, ЯОС

РЕШИ:

ПОСТАВЯ И. З. Д. с ЕГН *****, от гр.*****, ул.*****№*** , на основание чл.5, ал.1 от ЗЛС, ПОД ПЪЛНО ЗАПРЕЩЕНИЕ.

Решението подлежи на обжалване пред Апелативен съд - гр. Бургас в двуседмичен срок от връчването му на страните.

След влизане на решението в сила, заверен препис от него да се изпрати на органа по настойничеството и попечителството при Община Болярово за учредяване на настойничество, респ. за определяне на настойник с оглед чл.173, ал.2 от СК.

Съдия при Окръжен съд – Ямбол: _____